

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

"СЛУЖБЕНИ ЛИСТ" излази два пута недељно. — Рукописи се не враћају. —
Огласи по тарифи. — Текући рачун
број 10-313-004. — Поштарина плаћена у
готову.

Уторак, 17 јуни 1947
БЕОГРАД
БРОЈ 51 ГОД. III

Цена овом броју је 3.— дин. — Претплата
за прво полугође износи динара 300.—, а
за целу 1947 годину динара 650.—. —
Редакција: Бранкова бр. 20. — Телефони:
Редакција 28-838, Администрација 22-619

391.

На основу чл. 17 Уредбе о међусобном плаћању
обавеза државних привредних предузећа, надлештава
и установа прописујем

У П У Т С Т В О

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ УПУТСТВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ
УРЕДБЕ О МЕЂУСОБНОМ ПЛАЋАЊУ ОБАВЕЗА
ДРЖАВНИХ ПРИВРЕДНИХ ПРЕДУЗЕЋА, НАДЛЕ-
ШТАВА И УСТАНОВА

1) Став други тачке 16 наведеног упутства мења
се тако да се бришу речи „електричне струје“ а до-
даје нов (трећи) став који гласи:

„Плаћање електричне струје вршиће се на сле-
дећи начин:

а) предузећа за електрификацију као продавци
(добављачи) електричне струје (енергије) специјал-
ним потрошачима-купцима, на основу посебних уго-
вора, достављаће државном кредитном предузећу
фактуре (рачуна) са налогом за наплату у смислу
чл. 5 уредбе и тач. 4 овог упутства с тим да се као
дан испоруке има сматрати најкасније трећи дан од
дана читања (установљења) утрошене струје;

б) продавци (добављачи) електричне струје по-
трошачима-купцима на основу општих услова на-
плату фактура (рачуна), које прелазе износ од 3.000.—
динара, вршиће на начин као под тач. а) но, с тим
да се као дан испоруке има сматрати дан иставања
фактуре. У писменом налогу (захтеву) за наплату
продавац ће назначити да је добавља (продаја) струје
извршена на основу општих услова“.

2) Став трећи тачке 4 наведеног упутства допу-
њује се тиме, што се испред речи „фактуру“ ставља
реч „оригиналну“.

Иза ст. 3 у истој тач. 4 додају се следећи нови
ставови:

„Државно кредитно предузеће узимаће у посту-
пак само налоге за наплату којима су приложени
оригинални рачуни (фактуре).

Уколико је купац претходно поставио продавцу
захтев да му достави копију или препис фактуре
(рачуна), продавац је дужан да то учини истовре-
мено оног дана када је државном кредитном преду-
зећу послао оригиналну фактуру ради наплате. На
фактури коју доставља купцу, продавац ће назна-
чити да се ради о копији односно препису фактуре“.

3) Ово упутство ступа на снагу даном објављи-
вања у „Службеном листу Федеративне Народне
Републике Југославије“.

VII бр. 22099

3 јуна 1947 године

Београд

Министар финансија,
Сретен Жујовић, с. р.

392.

На основу чл. 24 Девизног закона, чл. 33, 34 и
36 Девизног правилника, у сагласности са Министром
саобраћаја ФНРЈ, издајем

НАРЕДБУ

О РЕГУЛИСАЊУ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА ДОМА-
ЋИХ ПРЕДУЗЕЋА РЕЧНОГ БРОДАРСТВА

1) Државно речно бродарство, као и остала дру-
штва речног бродарства којима рад буде одобрен
могу, ради одржавања речног саобраћаја са ино-
странством и у иностранству, отворати текуће рачуне
код иностраних новчаних завода, као и код иностраних
агентурских предузећа.

2) Одобрења за отварање текућих рачуна у сми-
слу тач. 1 ове наредбе даје Министарство финансија
ФНРЈ, по предлогу Министарства саобраћаја ФНРЈ,
одређујући у сваком посебном случају услове под
којима ће се рачун водити.

3) Предузећа речног бродарства из тач. 1 ове
наредбе, која добију одобрење за отварање рачуна
у иностранству, вршиће сва примања у иностранству
преко ових својих рачуна.

4) Министарство саобраћаја и Министарство фи-
нансија ФНРЈ споразумно ће утврдити највећи износ
који се може задржавати на текућим рачунима, посе-
бно за свако поједино предузеће и поједино земљу.

Потраживања која прелазе највећи утврђени из-
нос морају бити пренесена на рачун Народне банке
ФНРЈ код њених кореспондената у иностранству.

5) Предузећа речног бродарства могу износити из
става 1 тач. 4 ове наредбе употребљавати за исплате
трошкова бродова у иностраним лукама, као што су
лучке таксе, трошкови утовара и истовара терета,
куповине потребног горива, мазива и другог матери-
јала потребног за пловидбу бродова, плате и исхране
посаде, агентурске провизије итд.

Уколико за време пловидбе буде потребно да се
изврши неопходна оправка појединог брода у ино-
странској луци, износи на текућим рачунима могу бити
употребљени и за исплате трошкова таквих оправки.

Уколико предузећа речног бродарства не би
имала расположивих средстава на својим текућим
рачунима могу се, ради подмирења потреба из ст. 1
и 2 ове тачке, задуживати у иностранству само
по претходном одобрењу Министарства финансија
ФНРЈ.

6) Предузећа речног бродарства могу вршити
кредитирање у земљи страних бродова и претстав-
ништава, било по ком основу или у било ком облику,
само по претходном одобрењу Министарства финан-
сија ФНРЈ.

Изузетно од предњег става могу предузећа реч-
ног бродарства кредитирати у земљи стране бро-
дове само у хитним и оправданим случајевима као

што су: спасавање бродова, мање хитне оправке и сл., с тим да, у року од 15 дана, накнадно прибаве одобрење од Министарства финансија ФНРЈ.

7) Предузећа речног бродарства могу наплаћивати услуге у земљи од иностранца у динарима, само по претходном одобрењу Министарства финансија ФНРЈ.

8) Предузећа речног бродарства којима Министарство финансија ФНРЈ да одобрење за отварање текућих рачуна у иностранству дужна су, у смислу, одредаба Закона о једнообразном рачуноводству, водити уредне књиге кроз које ће детаљно прокњижавати све своје пословање, тако да ће се из истих прегледно видети пословање и стање по овим рачунима.

Књиговодствене евиденције као и одговарајуће предлоге за књижења (налози, документа) морају да омогуће најдетаљнији увид у целокупан прилив и одлив страних средстава плаћања преко текућих рачуна, са детаљним расчлањавањем по ком основу и у коју сврху су плаћања извршена односно примљени наплаћени износи.

Предузећа речног бродарства исто тако дужна су да достављају Министарству финансија ФНРЈ податке о целокупном свом пословању, на начин који оно буде прописало, било генерално за сва предузећа, било посебно за поједино предузеће.

Предузећа су дужна ставити на увид овлашћеним органима Министарства финансија ФНРЈ све своје пословне књиге и документа и омогућити им обављање прегледа рада и пословања предузећа.

9) Предузећа речног бродарства правдаће Министарству финансија ФНРЈ утрошене износе страних средстава плаћања са својих текућих рачуна по пријему односних докумената, но најкасније у року од 2 месеца од дана извршења исплате преко рачуна.

10) Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 20673

5 јуна 1947 године

Београд

Министар финансија,
Сретен Жукјовић, с. р.

Сагласан

Министар саобраћаја,
Тодор Вујасиновић, с. р.

393.

На основу чл. 10, 13 и 33 Уредбе о порезу на промет производа издајем

НАРЕДБУ

О НАПЛАТИ ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ ПРОИЗВОДА НА БЛАГАЈНАМА ДРЖАВНИХ НАДЛЕШТАВА И УСТАНОВА

I. — Порез на промет производа наплаћује се путем обуставе приликом исплате рачуна на благајнама државних надлештава и установа за продате производе и добра и за извршене услуге државним надлештвима и установама, у ком случају се поступа на следећи начин:

1) предузећа, установе, организације и сви други порески обвезници из државног, задружног и приватног привредног сектора који су дужни да плаћају порез на промет производа по прописима чл. 10

Уредбе о порезу на промет производа, тј. који су дужни да воде пословне књиге, до даљег наређења плаћаће порез на промет производа у свему на досадашњи начин према Наредби о роковима уплате пореза на промет производа, VIII бр. 6753 („Службени лист ФНРЈ“ бр. 23/47), без обзира на то да ли је промет обављен са државним надлештвима и установама или са државним, задружним и приватним привредним предузећима или другим лицима;

2) сви остали порески обвезници који нису дужни да за плаћање пореза на промет производа воде пословне књиге морају уз рачуне о продатим производима или добрима односно о извршеним услугама државним надлештвима и установама поднети спецификацију пореза на промет производа по следећем обрасцу:

Порески обвезник односно државни службеник при ислуњавању формулара спецификације непотребно прецртаће.

У рубрици 5 има се показати накнада (цена) по фактури (рачуна) за поједине производе и добра односно услуге посебно по тарифним бројевима из рубрике 4, а у рубрици 6 — основица од које се порез обрачунава. Тако, на пример, ако је по Тарифи пореза на промет производа предвиђена за пореску основицу цена производње, онда у рубрици 5 треба показати продајну цену (накнаду, промет), а у рубрици 6 — цену производње према којој је обрачунао порез из рубрике 8;

3) ако продају производа врше лица (трговци) која нису обавезна на плаћање пореза на промет производа приликом њихове продаје, тј. ако продају производе који су увезени из иностранства или на чији је промет овај порез плаћен од стране другог лица или од стране самог продавца још приликом њиховог откупа (на пример државна откупна предузећа у погледу промета основних производа пољопривреде), дужна су да то означе у поднетим спецификацијама са одговарајућом клаузулом: „Порез на промет производа плаћен је од стране другог лица — произвођача“, „Порез на промет производа плаћен је приликом откупа производа“, „Производи су увезени“. У том случају не треба назначивати податке из рубрика 3—8 спецификације.

Исто тако, ако продају производа или вршење услуга врше лица која не плаћају порез на промет производа (државна пољопривредна добра и пољопривредне установе, сељачко-радне задруге, земљорадничке-произвођачко-прерађивачке задруге и земљорадници у погледу промета основних производа пољопривреде — чл. 7 Уредбе о порезу на промет производа), затим установе и лица која су по чл. 8 Уредбе о порезу на промет производа ослобођена од плаћања овога пореза, дужна су то да означе у поднетим спецификацијама са одговарајућом клаузулом: „Према чл. 7 уредбе не плаћам порез на промет производа“, „Према чл. 8 уредбе ослобођен сам од пореза на промет производа“. У овим случајевима не треба у спецификацији назначивати податке из рубрика 3, 4 и 6—8.

Међутим, по претходним случајевима треба разликовати следеће:

а) ако је у Тарифи пореза на промет производа предвиђена као пореска основица продајна цена на мало, продајна цена на велико или продајна цена произвођача, што значи да је у овим ценама садржан износ пореза на промет производа, има се овај порез обуставити, без обзира на то што њихов испоручилац не плаћа овај порез и без обзира на то да ли овај порез плаћа испоручилац (продавац) или купац који га није платио приликом откупа. На пример, набавка од земљорадника или земљорадничких задруга: љуштара од грашка, проса и јечма, плеве од житарица, махунастих биљака и сунцокрета, очињавка (Т.бр. 37/1), пекмеца од шљива (Т.бр. 47/1), све свињске сланине и меса (шунке, каре, ребара и др. —

„Спецификација пореза на промет производа за продате производе и добра и за извршене услуге државном надлештву-установи _____ у _____ по рачуну (фактури) бр. _____ од _____ 194— г.

1	2	3	4	5	6	7	8
Редни број	Наименовање продатих производа или добара односно врста извршених услуга	Тарифа А или Б	Тарифни број	Укупан износ накнаде (цене) по фактури	Износ пореске основице (цене) од које се порез обрачунава по тарифи	Пореска стопа	Износ пореза
1							
2	итд.						
Укупно:							

Порезом на промет производа односно порезом на доходак задужујем се код финансиског отсека Среског народног одбора у _____.

Продато добро (некретнина) се налази на територији Среског народног одбора у _____ у Народној Републици _____.

Место, улица и кућни број мога стана (пребивалишта, седишта) је _____.

Датум _____ 194— г.

Место _____

Потпис подносиоца рачуна,

Тачност података у рубрици 2 и 5 оверавају, с тим да је износ пореза из рубрике 8 обустављен у готову при исплати рачуна, с тим да је издат налог да се порез из рубрике 8 обустави приликом исплате рачуна на благајни надлештва-установе _____.

Надлештво-установу _____

Датум _____ 194— г.

Старешина _____

Благајник-ликвидатор, _____

Место _____

Т.бр. 51/1а) итд. У овом случају треба у спецификацији показати све податке, пошто се порез има наплатити;

б) ако је у Тарифи пореза на промет производа предвиђена као пореска основица продајна цена, откупна цена или цена производње, а као порески обвезник — купац односно купац који се обртно бави продајом или прерадом односних производа онда је сам купац дужан да на ову цену (пореску основицу) обрачуна порез на промет производа и да га уплати из својих средстава, не обустављајући га од цене при исплати рачуна. У овом случају ће набављач (исплатна благајна дотичног државног надлештва или установе) црвеним мастилом допунити податке у спецификацији и уплатити одговарајући износ пореза. Али, у пракси ће се ретко дешавати случајеви у којима је порески обвезник купац који се обртно бави продајом или прерадом производа,

јер државна надлештва и установе ретко врше набавку производа у циљу њихове даље прераде а скоро никад у циљу даље продаје у непромењеном стању;

4) спецификација се подноси у два равногласна примерка.

Порески обвезници из тач. 1) дужни су на крају фактуре (рачуна) непосредно испред потписа видно истаћи место седишта извршног одбора (финансиског отсека) среског (градског, рејонског) народног одбора код кога се води њихов рачун пореза на промет производа, а поред тога и клаузулу: „Порез на промет производа плаћам по пословним књигама”. Они не подносе спецификацију, али су у случају нетачних података (клаузуле) одговорни због дела пореске утаје;

5) Исплатна благајна не сме извршити исплату рачуна без поднетих спецификација односно без ознаке клаузуле по претходној тачки.

6) ако дотично државно надлештво или установа нема своје исплатне благајне, већ исплату рачуна врши преко Народне банке ФНРЈ или преко друге благајне, наредбодавац је дужан да приликом издавања налога за исплату изда и налог о наплати пореза;

7) исплатна благајна ће приликом исплате рачуна наплатити порез на промет производа у износу који је показан у спецификацији и у року од пет дана од дана исплате рачуна предати порез на промет производа централни Народне банке ове народне републике на чијој се територији налази дотично државно надлештво или установа односно на чијој се територији налази продато добро (некретнина). Порез се полаже на рачун бр. 800020 — „Порез на промет производа“, и то централни Народне банке Народне републике Србије на бр. 1-800.020, Хрватске на бр. 4-800.020, Словеније на бр. 6-800.020, Босне и Херцеговине на бр. 7.800.020, Македоније на бр. 8-800.020, и Црне Горе на бр. 9-800.020;

Ако порески обвезник тражи, издаће му се потврда о износу обављеног промета и обустављеног пореза. Ова потврда не подлежи такси по Закону о таксама.

8) исплатна благајна ће један примерак поднете спецификације пореза на промет производа одмах по исплати рачуна доставити извршном одбору (финансиском отсеку) средског (градског, рејонског) народног одбора код кога се порески обвезник задужује порезом на промет производа (код кога се земљорадник задужује порезом на доходак) односно на чијој се територији налази продато добро (некретнина). Други примерак спецификације задржава се уз рачун;

9) према примљеним спецификацијама извршни одбор (финансиски одсек) средског (градског, рејонског) народног одбора књижиће, ради евиденције, у посебној рубрици пореског дневника порез који је наплаћен од државних надлештава и установа;

10) извршни одбор (финансиски одсек) средског (градског, рејонског) народног одбора дужан је да одмах проконтролише примљену спецификацију и да установи да ли је порез на промет производа државно обрачунат, што ће констатовати на самој спецификацији. Ако је порез правилно обрачунат или је обрачунат у већем износу но што је требало, спецификацију треба уложити у катастарски лист пореза на промет производа дотичног пореског обвезника (односно у катастарски лист пореза на доходак ако испоручилац није обвезник пореза на промет производа) као податак за коришћење приликом годишњег обрачуна (разреза) пореза. Ако је пак порез обрачунат и наплаћен у мањем износу но што је требало, финансиски одсек ће пореског обвезника позвати да у року од пет дана уплати разлику на начин на који редовно плаћа овај порез (Народној банци ФНРЈ или непосредно финансиском отсеку).

Приликом годишњег обрачуна (разреза) пореза на промет производа има се у пореску основуцунети и промет који је обављен са државним надлештвима и установама и обрачунати укупан порез. Укупно разрезани порез по решењу има се умањити за износ плаћеног пореза по спецификацијама, тако да ће се порески обвезник задужити само разликом пореза.

II. — У свим другим случајевима промета производа, добара и вршења услуга има се сматрати да је промет обављен у моменту издавања рачуна (фактуре), те се порез на промет производа има плаћати у роковима предвиђеним у Наредби о роковима уплате пореза на промет производа, бр. 6753/47 од

7 марта 1947 године („Службени лист ФНРЈ“ бр. 23/47). Државна откупна предузећа плаћају порез на промет производа према моменту откупа када је у Тарифи пореза на промет производа предвиђена као основица откупна цена, а као порески обвезник — кулац који се обртно бави продајом или прерадом откупљених производа.

III. — Ова наредба ступа на снагу објављивањем у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“ и има се примењивати по истеку пет дана од тога дана. Стога ће исплатне благајне затражити од подносилаца рачуна да накнадно, пре исплате рачуна, поднесу предвиђене спецификације уколико их сами не поднесу до рока исплате односно да поднесу изјаву са одговарајућом клаузулом из тач. 1-1) или 1-3) ове наредбе.

II бр. 23120
10 јуна 1947 године
Београд

Министар финансија,
Сретен Жујовић, с. р.

Претседништво Президијума Народне скупштине ФНРЈ, по извршеном сравњењу са изворним текстом, установило је да се у тексту Закона о решавању имовинских спорова путем државне арбитраже од 12 децембра 1946 године, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“ бр. 103 од 20 децембра 1946 године, поткрала ниже наведена штампарска грешка у српском издању и даје следећу

ИСПРАВКУ

ЗАКОНА О РЕШАВАЊУ ИМОВИНСКИХ СПОРОВА ПУТЕМ ДРЖАВНЕ АРБИТРАЖЕ

У члану 1 став 3 у трећем реду, у загради, уместо речи „преговорна“ ставити реч „предговорна“.
Бр. 1169. — Из Претседништва Президијума Народне скупштине ФНРЈ, 11 јуна 1947 године.

ПАЖЊА ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Позивају се сви претплатници који примају „Службени лист ФНРЈ“ на кредит да неизоставно до 1 јула 1947 године положи претплату за целу годину 1947 у износу од 550 динара, јер у противном од тога рока обуставиће се даље отпремање листа.

Новац слати на чековни рачун 10-313004 код Народне банке ФНРЈ филијала 10 Београд а на пољњини чековне или поштанске уплатнице назначити тачну адресу и њен број са којим примате лист.

Из администрације „Службеног листа ФНРЈ“

САДРЖАЈ:

	Страна
391. Упутство о измени и допуни упутства за извршење Уредбе о међусобном плаћању обавеза државних привредних предузећа, надлештава и установа — — — — —	629
392. Наредба о регулисању девизног пословања домаћих предузећа речног бродарства — — — — —	629
393. Наредба о наплати на промет производа на благајнама државних надлештава и установа — — — — —	630
Исправка Закона о решавању имовинских спорова путем државне арбитраже — — — — —	632